İŞKUR

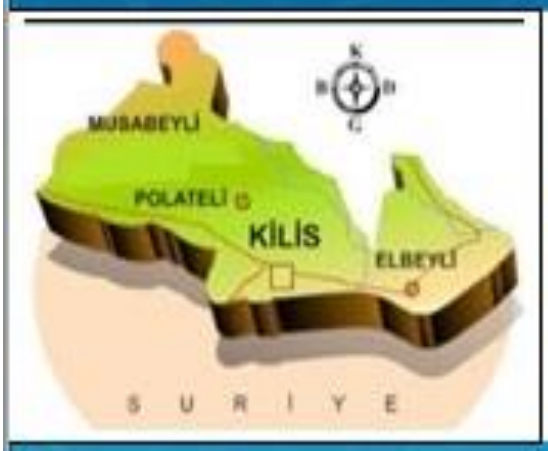

2016

KİLİS

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

KİLİS ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2016

YAZARLAR

Mehmet KAYA

İbrahim DEMİRAĞ

İş Ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam arttırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarının etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, KİLİS İşgücü Piyasası Araştırması Analiz Çalışması' nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

İsmail ÇATAKLI
Kilis Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir.

İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikalarla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2016 yılı 8 Nisan- 6 Mayıs döneminde, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 129 bin 065 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 110 bin 509'dur. İlimizde bu kapsamda 141 işyeri tespit edilmiş ve 116 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede hazırlanan bu rapor, 2016 yılı Kilis ili İşgücü Piyasasının eğilimlerini ve taleplerini içermektedir.

Bu vesileyle Kilis ili İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Mehmet Emin YÜCEKAYA
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ....iii
İÇİNDEKİLER....iii
TABLOLAR LİSTESİ....iv
ŞEKİLLER LİSTESİ....v
KISALTMALAR....vi
YÖNETİCİ ÖZETİ....vii
GİRİŞ....1
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ....2
İŞKUR GÖSTERGELERİ....4
Kayıtlı İşsiz....4
Açık İşler....6
İşe Yerleştirmeler....8
Mesleki Eğitim Faaliyetleri....10
İşsizlik Ödeneği....12
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI....14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM....16
İşyeri Verileri....16
Mevcut İstihdam....26
AÇIK İŞLER....31
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER....34
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ....43
SONUÇ....50
KAYNAKÇA....53
EKLER....54
EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU....54
EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI....62
EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ....64

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) 2
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015) 5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015) 7
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) 9
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015) 10
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015) 12
Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015) 13
Tablo 8: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları 16
Tablo 9: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 26
Tablo 10: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 28
Tablo 11: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 29
Tablo 12: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 30
Tablo 13: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 36
Tablo 14: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 38
Tablo 15: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri 41
Tablo 16: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri 42
Tablo 17: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 44
Tablo 18: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 45
Tablo 19: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 45
Tablo 20: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 46

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) 3
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015) 6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015) 8
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 17
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 18
Şekil 7: Kadınların Part-time Çalışma Durumu 19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 22
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları..... 23
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 24
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu..... 25
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 27
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı..... 31
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 32
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları..... 33
Şekil 18: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 34
Şekil 19: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 35
Şekil 20: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 37
Şekil 21: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 39
Şekil 22: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 40
Şekil 23: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 47
Şekil 24: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri 48
Şekil 15: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri

KISALTMALAR

EUROSTAT	Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İKO	İşgücüne Katılma Oranı
İO	İşsizlik Oranı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
RİP	Resmi İstatistik Programı
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TYP	Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek amacıyla hem arz hem de talep verilerini içeren bu raporda arz tarafının verilerini yayınlayan TÜİK'in rakamları ile İŞKUR'un idari kayıtlarında tuttuğu verilerinden hareket ederek işgücü piyasasının arz boyutu incelenmiştir. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İl düzeyinde yayımlanan en son veri olan 2013 yılı verilerine göre Kilis ilinde İşgücüne Katılım Oranı yüzde 44,5; İstihdam Oranı yüzde 41,1 ve İşsizlik Oranı yüzde 7,7 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlarla birlikte Kilis ili; işgücüne katılma oranı ve istihdam oranı bakımından Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. Ancak işsizlik oranı bakımından Türkiye ortalamasına göre daha iyi durumdadır. 2013 yılında Türkiye'de işsizlik oranı yüzde 9 olarak gerçekleşmiştir.

İşgücünün arz boyutuna ilişkin diğer veriler İŞKUR idari kayıtlarından üretilmektedir. Bu veriler Kurumun sunmuş olduğu hizmetler ile yürütmüş olduğu faaliyetlere ilişkindir. Kilis ilinde 2015 yılında İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 3 bin 819'dir. Bu sayının yüzde 39'u kadınlardan, yüzde 61'i de erkeklerden oluşmaktadır. En fazla kayıtlı işsiz Beden İşçisi(Genel) mesleğinde bulunmaktadır. 2015 yılında Kilis ilinde 2 bin 969 kişilik bir açık iş alınmış olup, en fazla açık iş Beden İşçisi(Genel) mesleğinde bulunmaktadır. İşe yerleştirme rakamı ise 2015 yılında 2 bin 256 kişi olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin yüzde 20,5'ini kadınlar, yüzde 79,5'ini ise erkekler oluşturmaktadır. En fazla işe yerleştirme yapılan meslek ise Beden İşçisi (Genel) olmuştur. Kilis İl Müdürlüğünce düzenlenen eğitim programları kapsamında ilk sırada İşbaşı Eğitim Programları gelmektedir. Toplam açılan programların yüzde 80,3'si bu programlardan oluşmaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin kayıtlı olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, Şoför-yük taşıma meslekleri olmuştur.

İşgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin verileri ise Kilis İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 135 olup 116 işyerinden cevap alınmıştır. Bu işyerleri 10 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Kilis ilinde 10+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 3 bin 454 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 2 bin 827 çalışan erkeklerden, 627 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. İl geneline bakıldığında araştırma kapsamındaki her işyerinde ortalama olarak 30 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla Ulaştırma ve Depolama sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde çalışan sayısı ortalama 16'dir. Kilis ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler olmuştur.

Kilis ilinde açık işi olan işyeri oranı yüzde 0,7 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık işi olan işyeri oranı yüzde 15,1 olup, Kilis ili açık işi olan işyeri oranı bakımından 14,4 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık işi olan işyeri oranının en yüksek olduğu sektör ise inşaat sektörüdür.

Kilis ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla imalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 75'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Kilis ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 29,9'u söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Kilis ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Elektrik Teknikeri mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Şoför-Yük taşıma ve Hamurkar meslekleri takip etmektedir. Kilis ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

GİRİŞ

Kilis İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Kilis İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2016 yılı için Kilis ilinde 8 Nisan - 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölümde, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan işgücü göstergelerinin yanında İŞKUR verileri ile birlikte il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir.

İkinci bölümde, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Kilis ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının amacı işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İşgücü arzı ve talebinin karşılaşarak işgücünün fiyatı olan ücret düzeyinin ve çalışma koşullarının belirlendiği piyasalara işgücü piyasası denmektedir. İşgücünü arz edenler ile işgücünü talep edenlerin buluştuğu ortam olan işgücü piyasaların etkin işleyişi için arz ve talep yönünün nitelik ve nicelik anlamında analizlerinin yapılmasını gerekli kılmaktadır. Ancak işgücü piyasası çok fazla değişkeni bulunan bir ortam olduğundan analizleri de zorlaşmaktadır. Gerek demografik yapı gerekse sosyal ve ekonomik şartlar işgücü piyasasını etkilemektedir.

İşgücü piyasasında aktif bir şekilde bulunan işgücü kavramı, istihdam edilenler ve işsizlerden; işgücü talebi ise işgücünü istihdam etmek isteyen işverenlerden oluşmaktadır. Bu bölümde işgücünün arz tarafına ilişkin verilere yer verilecek olup işgücünün arz tarafını etkileyen tüm değişkenlerin bilgisine il bazında ulaşılamamaktadır. İşgücü arzına ilişkin verileri üreten TÜİK, bölgesel veri setleri yanında il bazında temel işgücü göstergelerini yayınlamaktadır. Bu bölümde Kilis ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

Yıllar/Göstergeler	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik oranı	İstihdam Oranı
2008	42,5	10,9	37,9
2009	44,2	14,9	37,7
2010	49,2	10,1	44,2
2011	45,3	12,6	39,6
2012	45,6	10,4	40,9
2013	44,5	7,7	8,5

Kaynak: TÜİK

Tablo 1'de Kilis ili için TÜİK'in yayımlamış olduğu temel işgücü göstergelerinden işgücüne katılma oranı, istihdam ve işsizlik oranlarına yer verilmiştir. İşgücüne katılma oranı, istihdam edilenler ve işsizlerden oluşan işgücünün çalışma çağındaki nüfusa oranlanmasıyla elde edilmektedir. Bir ülkede işgücüne katılma oranının yükselmesi, çalışma çağındaki nüfus içerisindeki daha çok kişinin işgücü piyasasında bulunması ve atıl durumda olan işgücünün istihdam olma şansının artması anlamına gelmektedir. İstihdam oranı ise istihdam edilenlerin çalışma çağındaki nüfusa; işsizlik oranı da işsizlerin işgücüne oranlanması suretiyle hesaplanmaktadır. Yalnız işgücüne katılma oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranları tek başına bir anlam ifade etmemekte, tüm bu oranlar eğitim durumu, cinsiyet, medeni hal, sahip olunan beceriler, sektörün durumu gibi faktörlerle beraber analize dahil edilmelidir.

Şekil 2: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

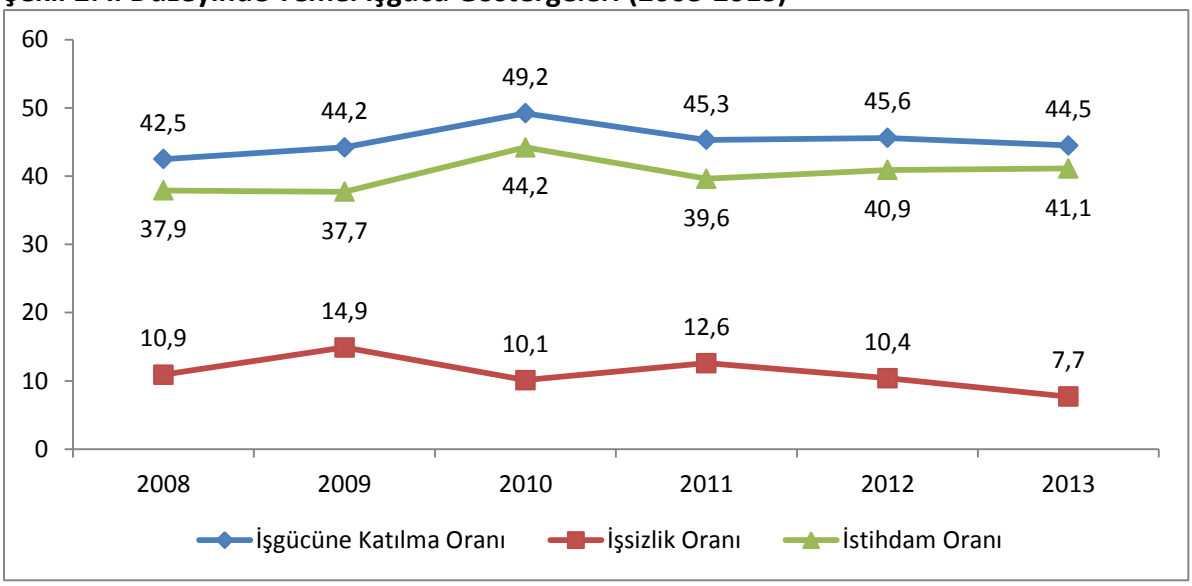

Kaynak: TÜİK

İl düzeyinde temel işgücü göstergelerinde 2008 yılı ile 2013 yıllarına ait verileri bulunmaktadır. Kilis ili için Şekil 1'deki eğilimler incelenecek olursa; 2008 küresel krizinden sonra işsizlik oranlarındaki artış ve istihdam oranlarında azalış görülmektedir. İşgücüne katılma oranında ise 2009 yılında 2008 yılına göre 1,7 puanlık bir artış gerçekleşmiştir. 2009 yılındaki bu olumsuz şartlar 2010 yılında bertaraf edilmeye başlanmış gözükmektedir. Zira 2010 yılında işsizlik oranı yaklaşık 5 puan azalmıştır. İstihdam oranındaki 2011 yılındaki azalış eğiliminden sonra 2012 ve 2013 yılındaki artış ile işgücü piyasasının toparlanmaya başladığının göstergesi olmuştur. 2013 yılında Türkiye'de istihdam oranı ise yüzde 43,9 olarak gerçekleşmiş olup, Kilis ili 2,8 puanlık bir farkla bu oranın altına bulunmaktadır.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Kilis ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015)

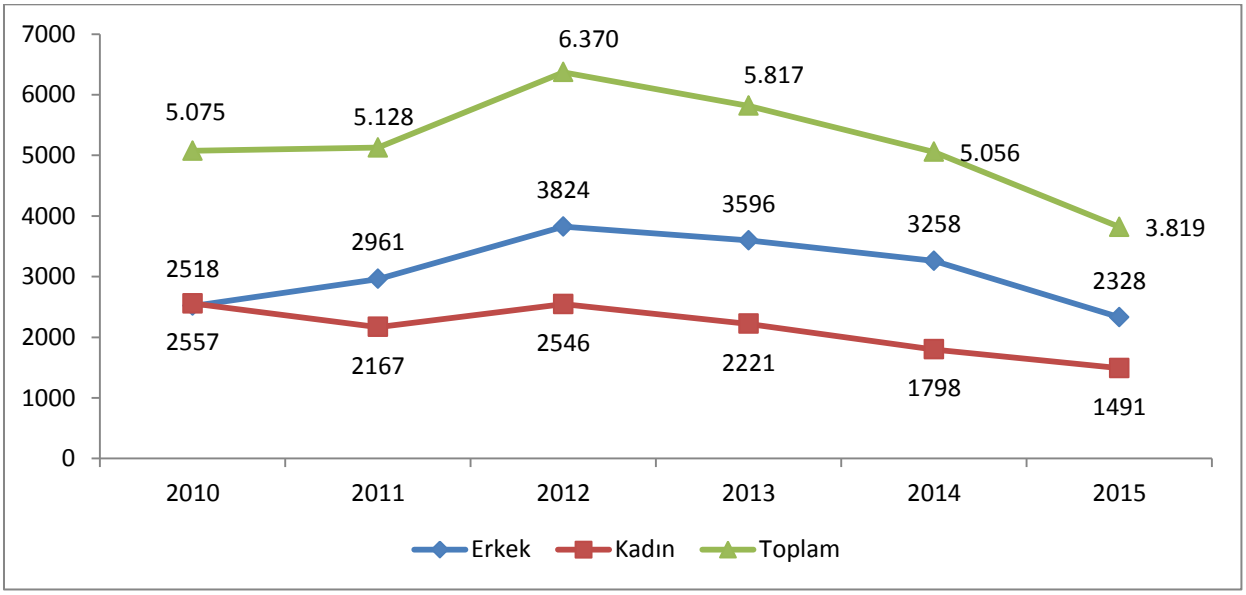

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Kilis ilinde İŞKUR'a kayıtlı işsiz 5 bin 75 kişinin 2 bin 518'si erkeklerden, geri kalan 2 bin 557 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2015 yılında ise toplam 3 bin 819 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında azalış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarınında baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretebilmemiz için faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken husus kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli azalıştır. 2010 yılında 2 bin 557 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2015 yılında yüzde 58 oranında azalış ile bin 491'e düşmüştür.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015)

Meslekler	Kayıtlı İşsiz
Beden İşçisi (Genel)	1.719
Temizlik Görevlisi	203
Büro Memuru (Genel)	78
Sekreter	56
Beden İşçisi (Temizlik)	52
Ön Muhasebeci	46
El Nakışçısı	42
Bilgisayar İşletmeni	40
Makineci (Dikiş)	39
Şoför-Yük Taşıma	39
Diğer Meslekler	1.505
Toplam	3.819

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Kilis ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Kilis ilinde Kuruma kayıtlı bin 719 işsiz bulunmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi gibi nitelik gerektirmeyen meslekler takip etmiştir. Bu meslekleri de daha sonra Büro Memuru (Genel), Sekreter, Beden İşçisi(Temizlik), Ön Muhasebeci, El Nakışçısı, Bilgisayar İşletmeni, Makineci(Dikiş), şoför-yük Taşımacı meslekleri izlemiştir. Kilis ilinde işsiz olarak kayıt olan kişiler içerisinde ilk sırayı Beden İşçisi (Genel) mesleğinin alması, özellikle Kilis ilinde Ulaşım ve Depolama sektörünün ağırlıkta olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 4: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015)

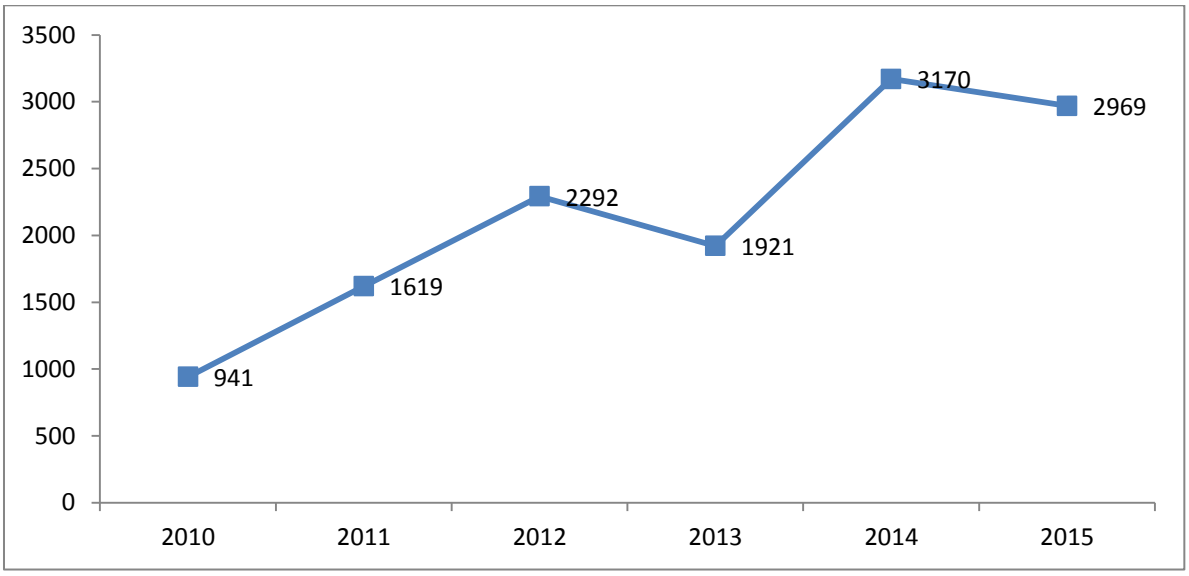

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 941 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2015 yılına gelindiğinde 2 bin 969 kişiye yükselmiştir. Bu yükseliş eğiliminin arkasında İŞKUR'un işverenler nezdinde tanınırlığının ve İŞKUR hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile olan çalışma isteklerinin artışı yer almaktadır.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015)

Meslekler	Açık İş
Beden İşçisi (Genel)	977
Güvenlik Görevlisi	441
Temizlik Görevlisi	296
Büro İşçisi	267
Bilgi İşlem Destek Elemanı	181
Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci	133
Kalite Kontrolcü	108
Tahin İmal İşçisi	35
Kumaş Paketleme İşçisi	33
Parkomat Görevlisi	30
Diğer Meslekler	468
Toplam	2.969

Kaynak: İŞKUR

Kilis ilinde 2015 yılında 2 bin 969 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde olduğu gibi ilk 3 sırada, Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi, Temizlik Görevlisi meslekleri, farklı olarak dördüncü sırada Büro işçisi mesleği yer almıştır. Daha sonra bu meslekleri Bilgi İşlem Destek Elemanı Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci, Kalite Kontrolcü, Tahin İmal İşçisi, Kumaş Paketleme İşçisi, Parkomat İşçisi meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşe yerleştirme sayılarının artışı için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu bilinmektedir. Kilis ilinde de açık iş sayılarının artışı ile beraber işe yerleştirme sayılarında artış eğilimi göze çarpmaktadır.

Şekil 5: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015)

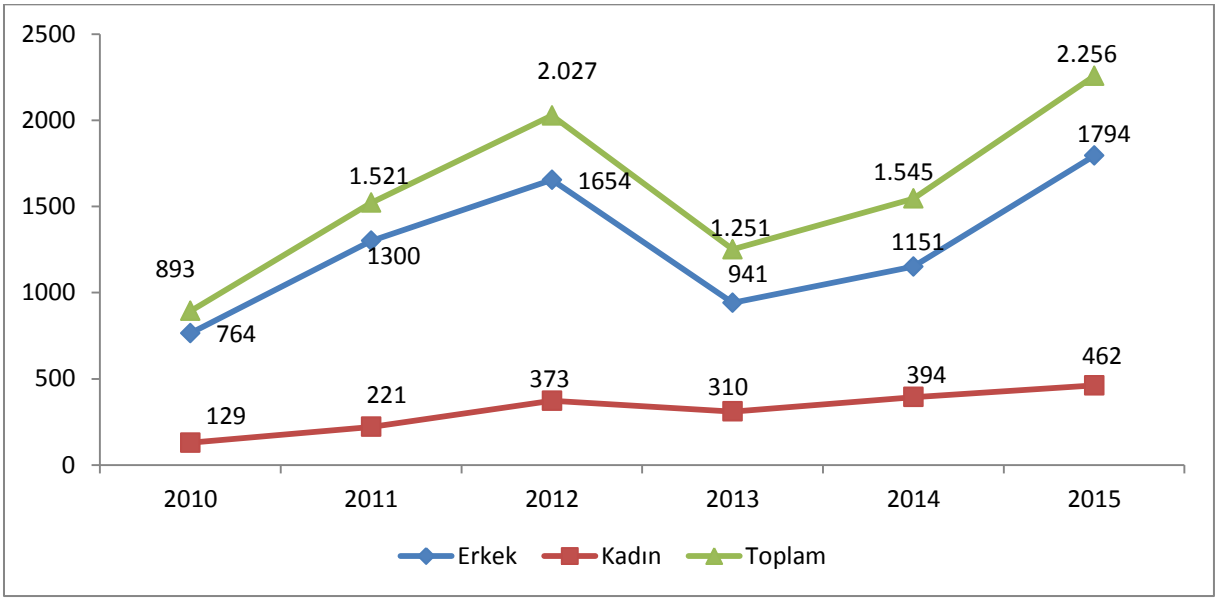

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 893 olan Kilis ilinde işe yerleştirilenlerin 764'ü erkeklerden, geri kalan 129 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar özellikle 2013 yılında düşüş eğiliminde olmasına karşın daha sonra 2015 yılına değin artış göstermiştir. 2015 yılında Kilis ilinde 2 bin 256 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. Bu sayının yüzde 79,5'ini erkekler, yüzde 20,5'ini ise kadınlar oluşturmaktadır.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2013 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015)

Meslekler	İşe Yerleştirme
Beden İşçisi (Genel)	752
Güvenlik Görevlisi	475
Temizlik Görevlisi	293
Büro İşçisi	210
Bilgi İşlem Destek Elemanı	179
Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci	108
Parkomat Görevlisi	27
Kumaş Paketleme İşçisi	25
Büro Memuru (Genel)	23
Sterilizasyon Görevlisi	15
Diğer Meslekler	149
Toplam	2.256

Kaynak: İŞKUR

Kilis ilinde hem kayıtlı işsiz hem de alınan açık işlerde meslek bilgisine bakıldığında ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği öne çıkmıştır. Kilis ili için Beden İşçisi (Genel) mesleğinde; en fazla kayıtlı işsiz olması ve en fazla açık işin işverenler tarafından verilmesi doğal olarak kendisini işe yerleştirmede göstermiş olup 2.256 işe yerleştirmenin 752'si bu meslekte gerçekleşmiştir. Bu mesleği Güvenlik Görevlisi, Temizlik Görevlisi, Bilgi İşlem Destek Elemanı, Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci, Parkomat Görevlisi, kumaş Paketleme İşçisi, Büro memuru(genel), Sterilizasyon Görevlisi meslekleri takip etmektedir.

Mesleki Eğitim Faaliyetleri

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkan vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5'te İŞKUR'un aktif işgücü piyasası programları kapsamında Kilis ilinde gerçekleştirdiği faaliyetlerin verileri yer almaktadır.

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Program Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015	19	527	86	259	2	50	107	836	42	4.662
2014	20	249	53	230	4	100	77	579	38	2.425
2013	29	461	61	304	4	91	94	856	30	2.257
2012	61	1.021	52	308	9	222	122	1.551	20	1.886
2011	39	695	38	324	5	125	82	1.144	12	661
2010	31	734	2	2	0	0	33	736	9	446

Kaynak: İŞKUR

2015 yılında aktif işgücü piyasası programı kapsamında toplam 107 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 836 kişi faydalanmıştır. Bu sayılarda 2010 yılına göre artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 33 kurs düzenlenirken 2015 yılında bu sayının 107'lere çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı 736 iken 2015 yılında 836 kişi olması İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

Bu süreçte özellikle işbaşı eğitim programlarında önemli bir artış yaşanmıştır. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif

işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2010 yılında 2 programın açıldığı ve bu programlardan 2 katılımcının faydalandığı görülmekteyken, 2015 yılında 86 program açılmış ve 259 kişi işbaşı eğitim programlarından katılımcı olarak yararlanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarından ise 2015 yılında 19 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 527 kişi faydalanmıştır.

Diğer bir aktif işgücü hizmeti olan girişimcilik eğitim programı kapsamında 2010 yılında program düzenlenmemişken 2012 yılında bu sayının 9'a kadar yükseldiği ve 2015 yılında ise 2 programda 50 katılımcı ile bu sayı sıfırdan 50'ye yükselmiştir. Girişimcilik eğitim programları vasıtasıyla İŞKUR, kendi işini kurmak isteyenlerin de yanında olarak girişimcilik konusunda destek sağlamaktadır.

Toplum yararına programlar dahilinde ise 2015 yılında 42 program düzenlenmiş olup bu programlardan 4 bin 662 kişi faydalanmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Kilis ilinde 2015 yılında toplam 822 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 508'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak eden Sayısı
2015	822	508
2014	606	397
2013	334	207
2012	304	178
2011	248	159
2010	269	209

Kaynak: İŞKUR

Şekil 5: İ.Ö Başvuru Sayısı Ve İ.Ö Hak Eden Sayısının Yıllara Göre Değişimi

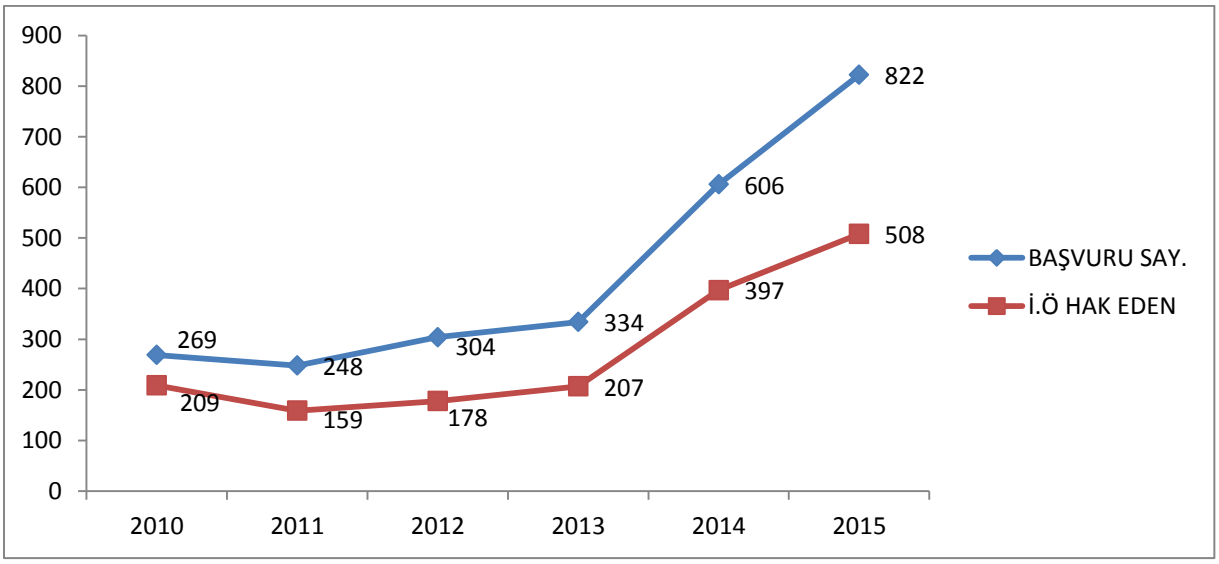

Kaynak: İŞKUR

Şekil 5 ten anlaşılacağı üzere İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015)

Meslekler	İşsizlik Ödeneği Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	151
Temizlik Görevlisi	52
Şoför-Yük Taşıma	16
İnşaat İşçisi	11
Şoför (Yolcu Taşıma)	10
Ön Muhasebeci	8
Beden İşçisi (İnşaat)	7
Büro Memuru (Genel)	7
Beden İşçisi (Temizlik)	6
Muhasebeci	6
Diğer Meslekler	234
Toplam	508

Kaynak: İŞKUR

Tablo 7'de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır

Kilis ili işgücü piyasası içinde Beden İşçisi(Genel) mesleği ön planda olduğu önceki tablolarda görülmekteydi. Zira alınan açık işlerde ve işe yerleştirmelerde bu meslek ilk sırada yer almıştı. İşsizlik ödeneğini hak edenler içinde de bu mesleğin ön planda olduğu görülmektedir.

Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 151 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmışken Temizlik Görevlisi mesleğinde bu sayı 52 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Şoför(Yük taşıma), İnşaat İşçisi Şoför(yolcu taşıma), Ön muhasebeci, beden İşçisi (İnşaat), Büro Memuru (Genel), Beden İşçisi(Temizlik), Muhasebeci meslekleri takip etmiştir. Tablo 7'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur.

Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın yarattığı etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında Türkiye genelinde 88 bin 966 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2017 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Kilis ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Kilis ilinde 135 işyeri için veri derlenmiştir.

İşyeri Verileri

Kilis ilinde 10 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Kilis ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin Sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları

Sektörler	İşyeri Sayısı
Ulaştırma Ve Depolama	62
İnşaat	29
Eğitim	24
İmalat	17
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin onarımı	14
Diğer Hizmet Faaliyetleri	6
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	6
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	5
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	4
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	3
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	1
Genel Toplam	**171**

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde Ulaştırma Ve Depolama sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Kilis ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 36,2'si Ulaştırma Ve Depolama sektöründe yer almaktadır. Arz verileri incelenirken kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme verilerinde Ulaştırma Ve Depolama sektörünün Kilis ili için önemi ortaya çıkmıştı. Diğer bir ifadeyle Ulaştırma Ve Depolama sektörü Kilis ili için önde gelen bir sektör durumundadır. Bunun sebebinin ise Kilis ilinin bir geçiş noktası olmasından kaynaklandığı söylenebilir Ulaştırma Ve Depolama sektöründen sonra en fazla işyeri İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 16,9'i bu sektörde bulunmaktadır.

Ayrıca yüzde 17,1 olan Türkiye ortalamasına yakın bir oran olarak gerçekleşmiştir. Kilis ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden yaklaşık her 2 işyerinden bir tanesi Ulaştırma Ve Depolama veya İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor sektöründe bulunmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Kilis ili düzeyinde 10 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 10'dan az olan bir Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor sektöründe bulunan işyeri mevcut olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

Şekil 6: İşyerlerinin Yaşa Göre Dağılımı

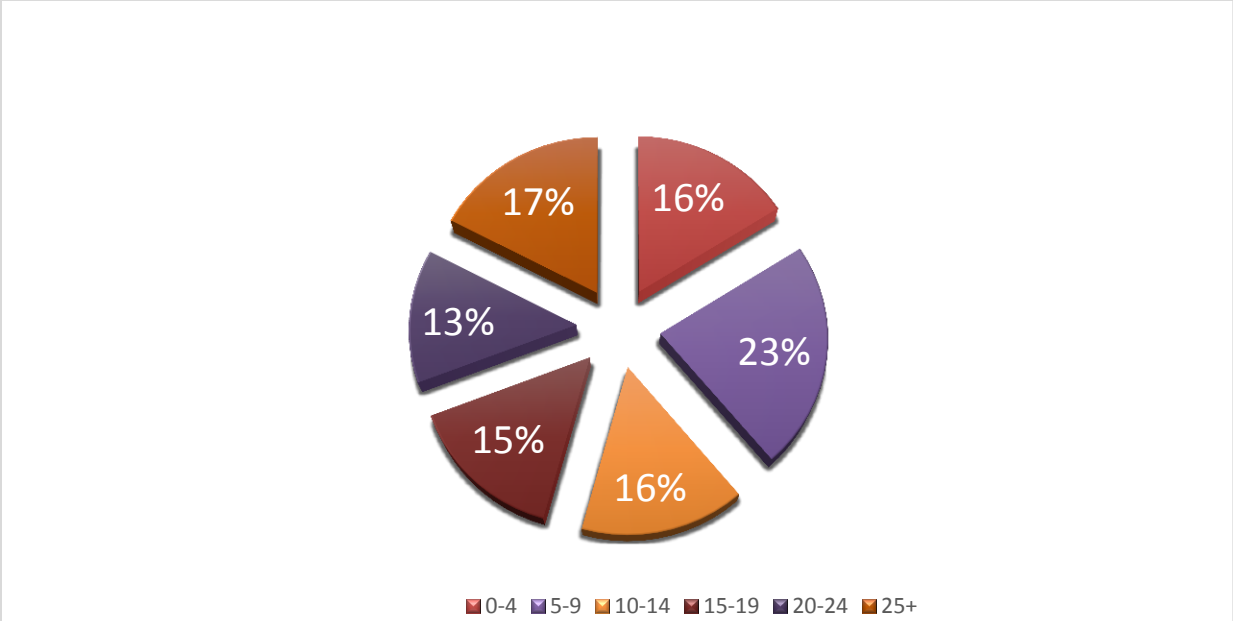

Grafik 6'da görüldüğü üzere Kilis ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 23'ü 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 10-14 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 16'dir. İşyerlerinin yarısından fazlası 0-14 yaş aralığındadır. Yaklaşık her 3 işyerinden biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 7: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

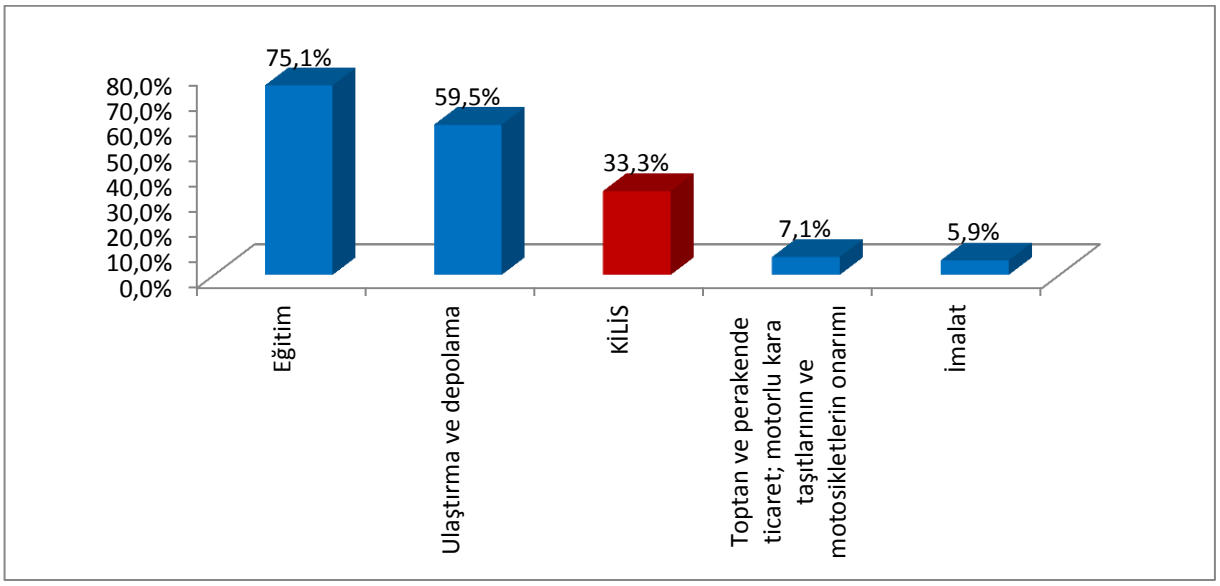

Kaynak 2016 İPA

Kilis ilinde Eğitim Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 75,1'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Kilis ilinde ikinci sırada Ulaştırma ve Depolama Faaliyetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 59,5'ünde part-time çalışanı bulunmaktadır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat ve imalat gibi sektörlerde işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 8: : Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde Kadın İstihdamı

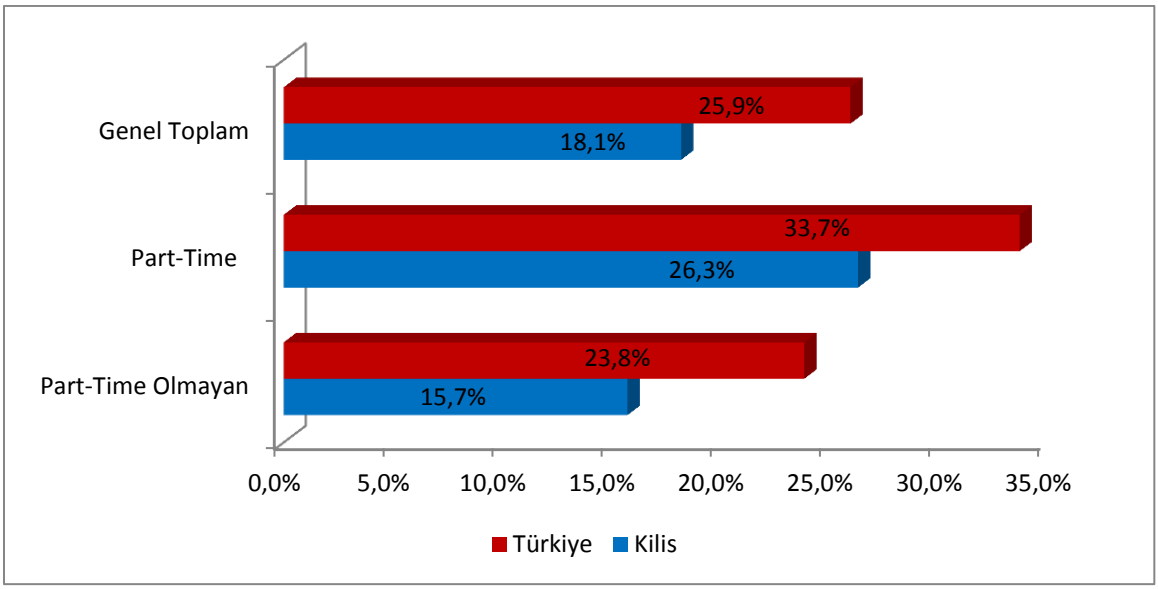

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 10+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 25,9'unu kadınlar oluşturmaktayken Kilis ilinde bu oran yüzde 18,1 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Kilis ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 26,3 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 15,7 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33,7 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 23,8'de kalmıştır.

Kilis ilinde part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye genelinin tersi bir durum söz konusudur.

Şekil 9: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

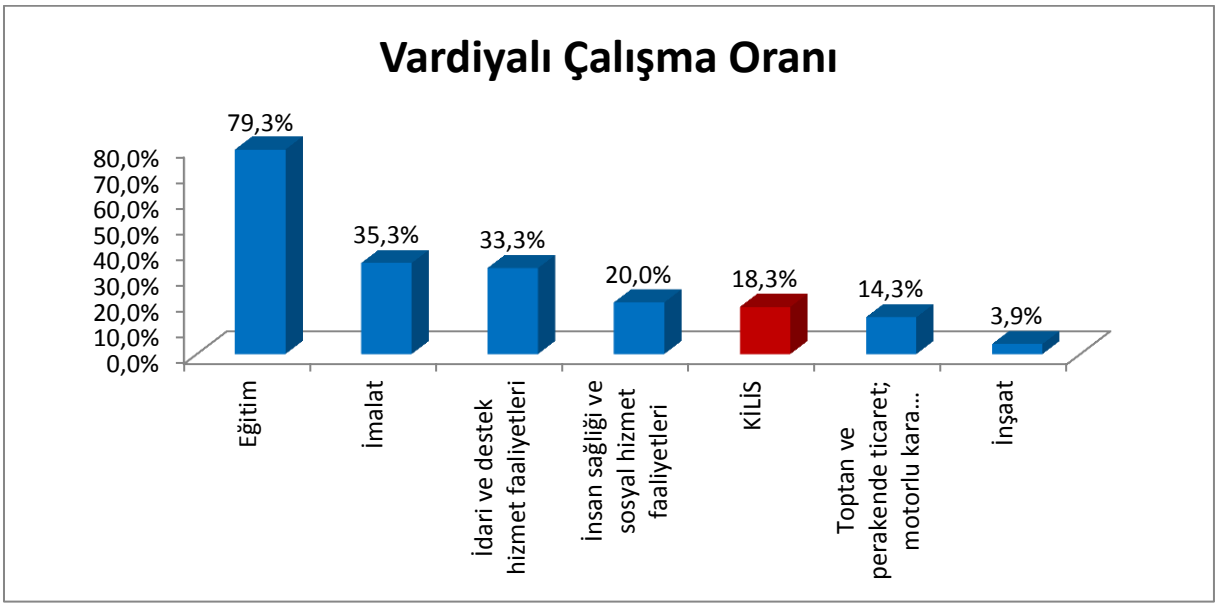

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde işyerlerinin yüzde 20'sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 51,5'tir. Kilis ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Eğitim sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 10+ istihdamlı tüm işyerlerinde vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak Eğitim sektöründe işyeri sayısının diğer sektörlere göre az olması da bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır. İnşaat sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Kilis ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Eğitim, İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 10: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinde Kadın İstihdamı

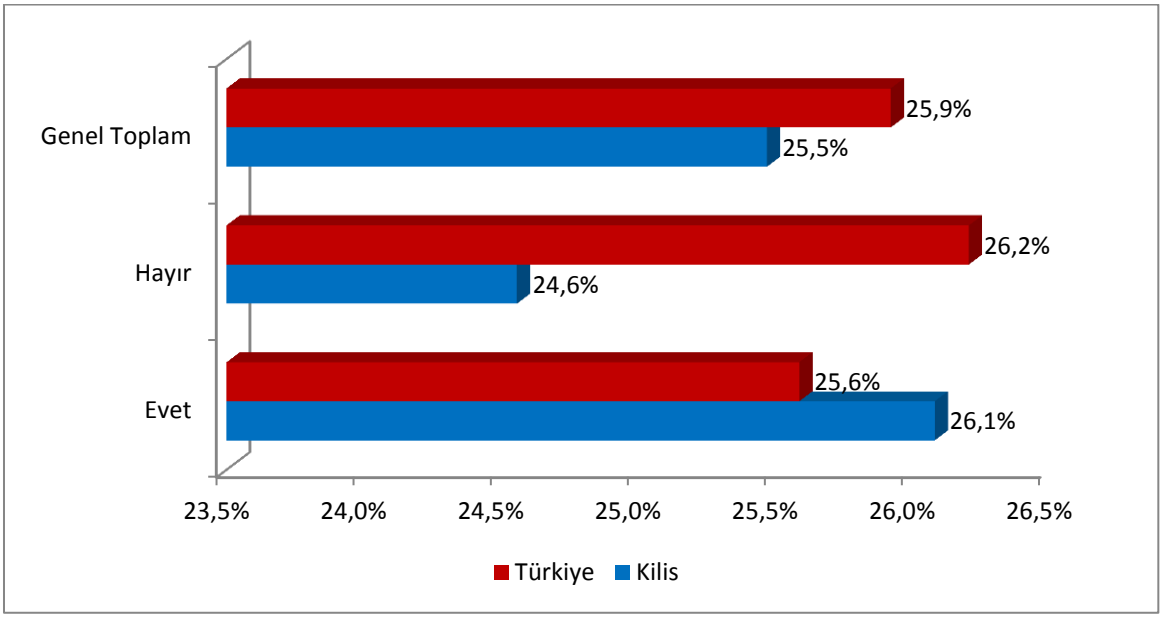

Kaynak: İPA 2016

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilim göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 26,1'si kadın, yüzde 73,9'u ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 24,6'ye düşmektedir. Bu işyerlerinde de kadınların nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,5 puan bir farkla fazladır.

Şekil 61: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

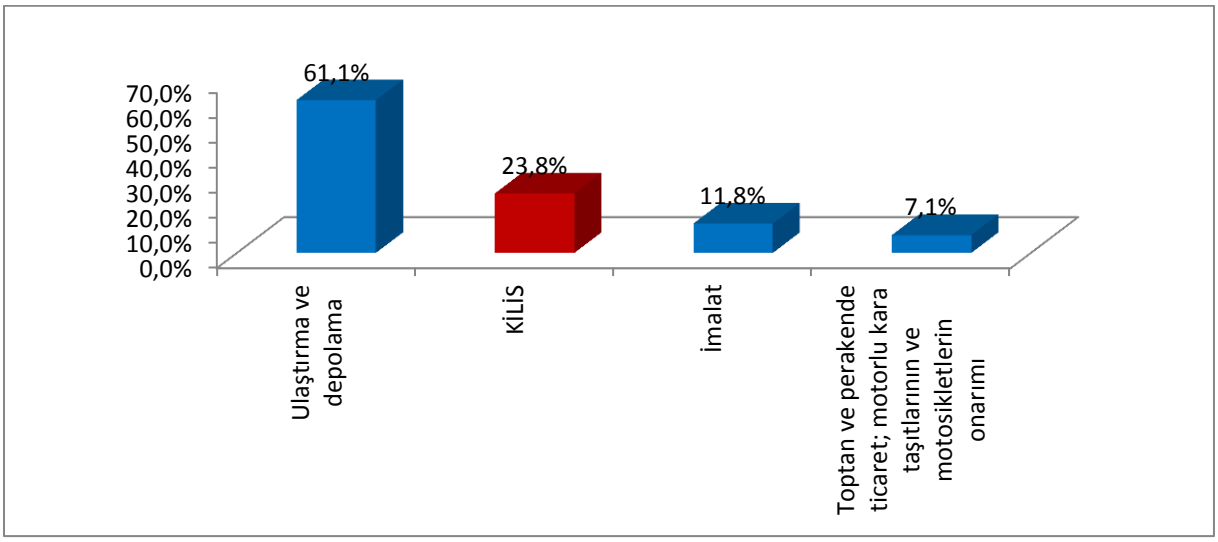

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilindeki 11 sektörden 3 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. Ulaştırma ve Depolama sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 61,1'ü ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 11,8 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektörden Ulaştırma ve Depolama ihracat yapma oranı anlamında Kilis ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir.

İhracat yapan sektörler incelenirken, daha önce Ulaştırma ve Depolama sektörünün Kilis ili için söylenen, öncü sektör olma hususu akıllara gelmektedir. Kilis ilinde bulunan işgücü için Ulaştırma ve Depolama sektöründe istihdam edilme hususu önemli ağırlık oluşturmaktaydı. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 72: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

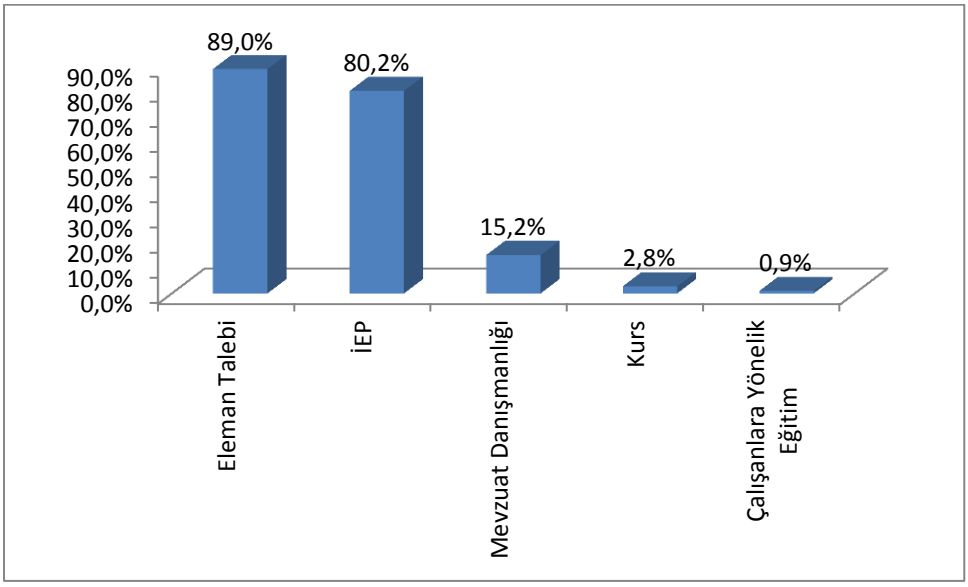

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde bulunan 10+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 63,6'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 45,1 olarak gerçekleşmiş olup Kilis ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok İŞKUR'dan eleman talebi noktasında hizmet almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 89'u İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuşlarken yüzde 15,2'ü mevzuat danışmanlığı alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir. Özellikle son dönemlerde işverenlerin işbaşı eğitim programlarına olan ilgisi Kilis ilinde yüzde 80,2 oranında kendisini göstermiştir.

Şekil 83: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

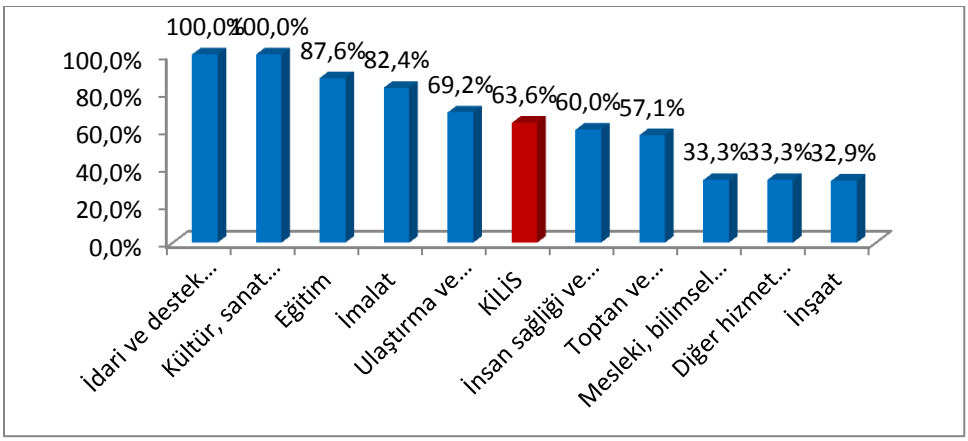

Kaynak: İPA 2016

Şekil 13'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Kilis ilinde İdari ve Destek hizmetleri Faaliyetleri ile Kültür Sanat Eğlence Faaliyetleri sektöründe bulunan 10+ istihdamlı işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır. Yine bu sektörlerde faaliyet gösteren 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin göreceli olarak daha az olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. En az oranda faydalanan sektör ise İnşaat sektöründeki işyerleri olmuştur.

Kilis ilinde işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise eleman talebi olarak yer almaktadır. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin önemli bir kısmı hem işbaşı eğitim programı hizmetinden hem de mevzuat danışmanlığı alanındaki hizmetinden faydalanmışlardır.

Kültür Sanat Eğlence sektöründeki işyerleri ise hem eleman talebi hem de mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden yararlanmışlardır. Ayrıca bu sektördeki işyerlerinin yarısına yakını işbaşı eğitim programından faydalanmak için İŞKUR ile temasa geçmişlerdir.

Eğitim sektöründeki işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma oranı yaklaşık yüzde 85 olarak gerçekleşmiştir. Bu sektörde hizmetlerden yararlanan işyerleri içinde sadece eleman talebi hizmeti göze çarpmaktadır.

Eleman talebi hizmeti için tüm işyerlerinin İŞKUR'dan faydalandığı diğer sektörler ise Diğer Hizmet Faaliyetleri, imalat, ulaşım ve depolama, inşaat sektörleri olmuştur.

Şekil 14'te ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumları Kilis ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 94: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu

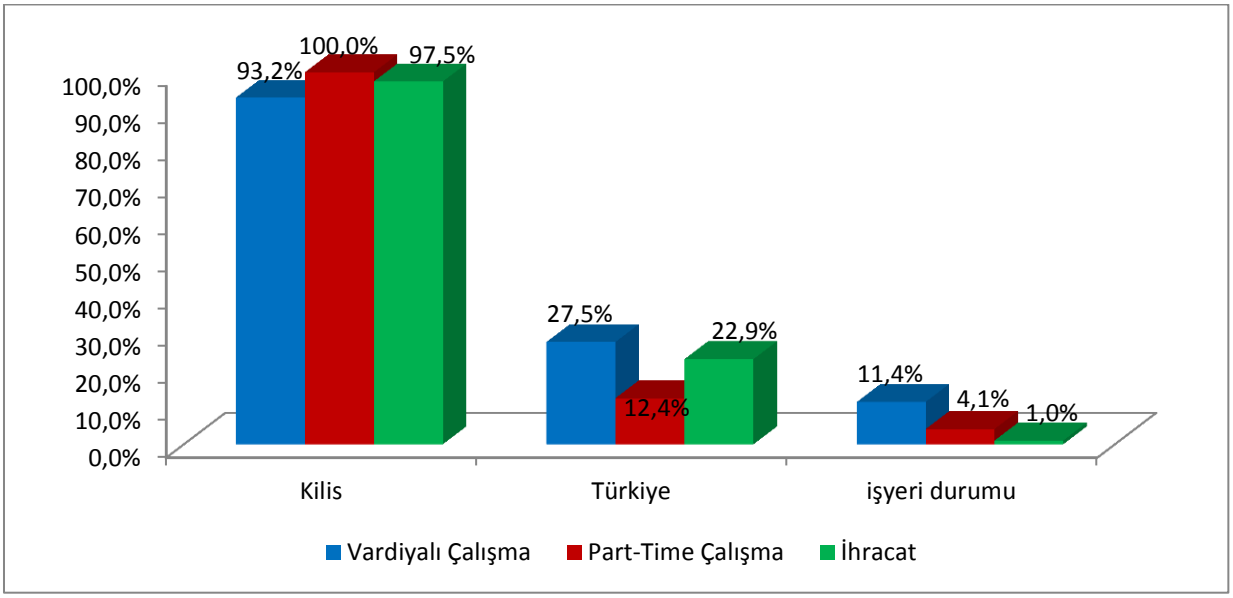

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 27,5'i vardiyalı çalışma yapmaktadır. Kilis ilinde ise bu oran yüzde 93,2 olarak gerçekleşmiştir. Ancak Kilis ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 11,4'ü vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Mevcut İstihdam

Kilis ilinde araştırma kapsamına dahil olan 10+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Kilis ilinde 10+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 3 bin 454 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 2 bin 827 çalışan erkeklerden, 627 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 9: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Erkek	Kadın	Toplam
Ulaştırma Ve Depolama	933	34	967
İnşaat	471	46	518
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	371	140	511
İmalat	309	110	419
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	358	40	398
Eğitim	138	191	329
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	39	46	85
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	75	4	79
Diğer Hizmet Faaliyetleri	56	2	58
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	37	12	49
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	39	2	41
Genel Toplam	2.827	**627**	**3.454**

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre dağılımda ise; Kilis ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı Ulaştırma Ve Depolama sektöründe istihdam edilmektedir. Ulaştırma Ve Depolama sektörünün Kilis ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 33 oranında, kadınlarda ise yüzde 5,4 oranında Ulaştırma Ve Depolama sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Erkek ve kadınlarda geriye kalan yüzde 67'lik ve yüzde 94,6'lik oranlarda diğer sektörlerde çalışma durumu tespit edilmiştir. Toplam çalışan sayıları içinde ise Ulaştırma Ve Depolama sektöründe çalışma oranı yüzde 28 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 9 incelendiğinde Eğitim, İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından daha yüksek olduğu görülmektedir.

Şekil 15: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

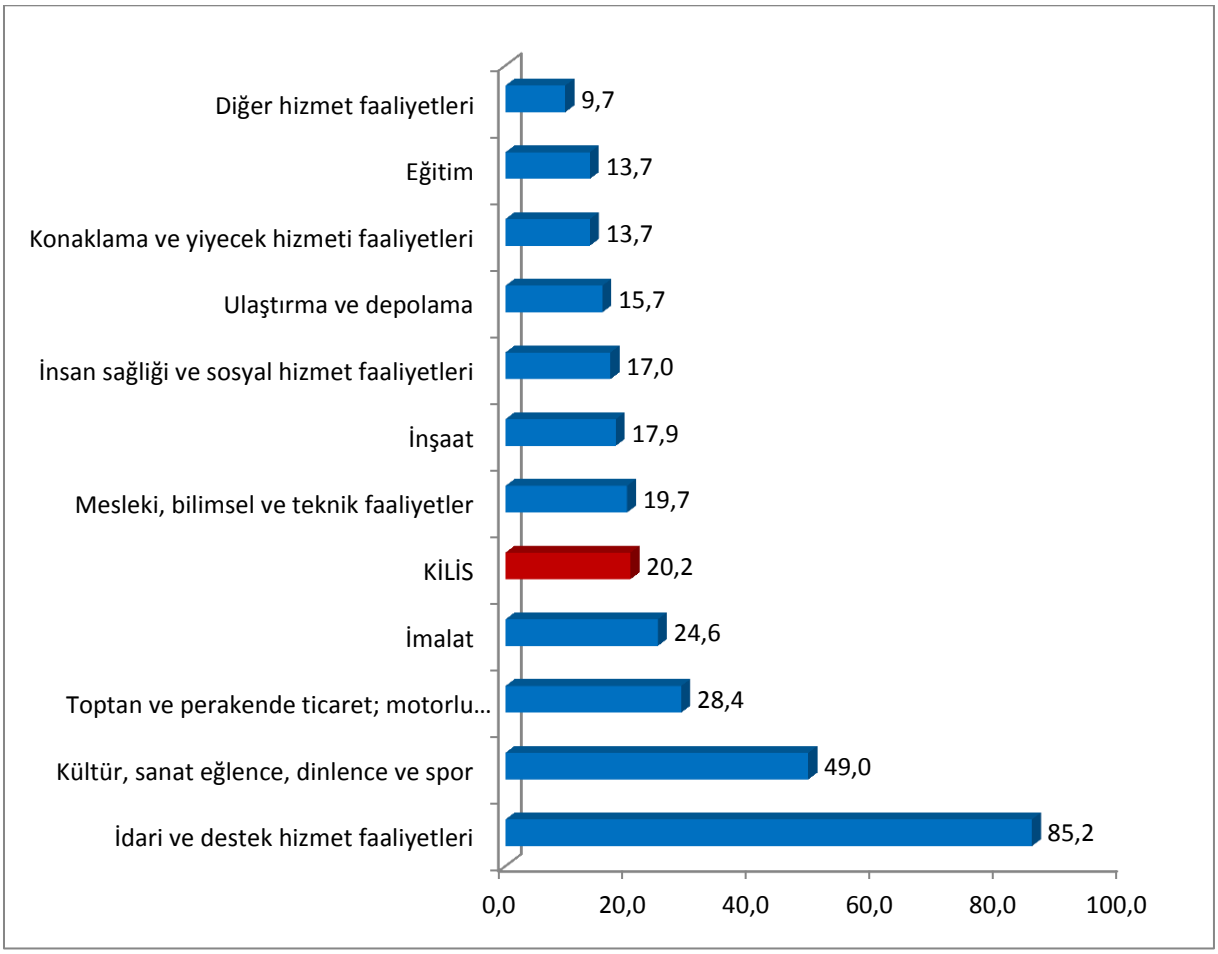

Kaynak : İPA 2016

Yukarıdaki şekil 15'te Kilis ilinde bulunan 10+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir.

İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 20,2 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla İdari ve destek hizmetleri faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır.

Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 85,2; ikinci sırada bulunan Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe 49 kişi ve üçüncü sırada bulunan Toptan ve perakende ticaret sektöründe 28,4 kişi istihdam edilmektedir.

Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İmalat sektöründeki işyeri sayısının da diğer sektörlere nazaran daha fazla olması ortalama çalışan sayısı sıralamasında bu sektörün dördüncü sırada olmasının sebebini oluşturmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 10'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 10: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	952	7	959
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	593	237	831
Hizmet Ve Satış Elemanları	407	179	586
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	315	11	326
Profesyonel Meslek Mensupları	180	105	286
Yöneticiler	191	4	195
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	85	66	150
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	103	17	121
Genel Toplam	2.827	627	3.453

Kaynak: İPA 2016

Toplam çalışanların içerisinde Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 27'si, erkek çalışanların yüzde 99,2'si ve kadın çalışanların yüzde 0,8'si bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almakta ve yüzde 24 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Hizmet Ve Satış Elemanları grubunda çalışanlar incelendiğinde ise; yüzde 69,4 oranında erkeklerin, yüzde 30,6 oranında ise kadınların olduğu görülmektedir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur. Kilis ilinin sosyo-ekonomik yapısında ve coğrafi konum itibariyle İmalat sektörü gelişmediğinden Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları önemli bir ağırlıkta istihdam gerçekleşmemiştir.

Tablo 11: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşyeri Yaşı	Erkek	Kadın	Toplam
0-4	417	172	590
5-9	1.227	142	1.369
10-14	766	215	981
15-19	214	45	259
20-24	97	49	146
25+	105	3	108
Genel Toplam	2.827	627	3.453

Kaynak: İPA 2016

Tablo 11'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; işyeri yaşı büyüdükçe toplam çalışanlar içerisinde kadınların oranında azalma meydana gelmesidir. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların yüzde 29'u kadınlardan oluşmaktayken, 5-9 yaş arasındaki işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların oranı yüzde 10,3; 10-14 yaş için yüzde 21,9; 15-19 yaş için yüzde 17,3 olarak gerçekleşmiştir. 20-24 yaş arasında olan işyerlerinde kadınların oranı yüzde 33,5 ile biraz daha yüksek olmakla birlikte 25+ yaş için yüzde 2,7 olarak gerçekleşmiştir. 25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranı yüzde 3,1'dir.

Tablo 12'de ise Kilis ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk mesleğin erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Kadın çalışanlar arasında ise ilk sırada Direksiyon Eğitmeni mesleği yer almaktadır. Yine kadınlarda da ikinci sırada, İmalat sektörünün il genelindeki öneminden dolayı Kumaş Paketleme İşçisi mesleği bulunmaktadır.

Tablo 12: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Erkek	Kadın	Genel
Tır-Çekici Şoförü	Direksiyon Eğitmeni	Tır-Çekici Şoförü
Servis Şoförü (Okul)	Kumaş Paketleme İşçisi	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)	Servis Şoförü (Okul)
Güvenlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi
Şoför-Yük Taşıma	Güvenlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (Temizlik)	Şoför-Yük Taşıma
Muhasebe Müdürü	Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	Muhasebe Müdürü
Beden İşçisi (İnşaat)	Büro Memuru (Genel)	Direksiyon Eğitmeni
Beden İşçisi (Temizlik)	Sekreter	Beden İşçisi (Temizlik)
Örgü Makinası Operatörü	Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı	Beden İşçisi (İnşaat)

Kaynak: İPA 2016

Toplam çalışanlar içinde en fazla istihdamı barındıran üçüncü meslek Servis Şoförü (Okul) ve bu mesleği de takip eden diğer meslekler Güvenlik Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma, Muhasebe Müdürü, Direksiyon Eğitmeni, Beden İşçisi (Temizlik), Beden İşçisi (İnşaat) olarak görülmektedir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 106: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

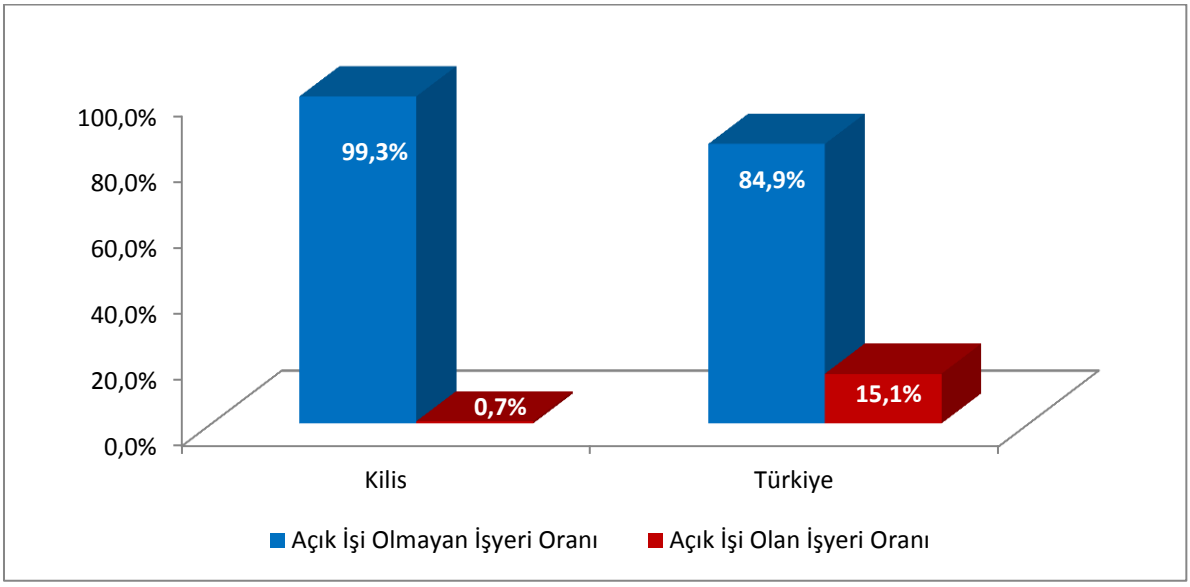

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde araştırma kapsamına giren 10+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 0,7'sinda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasın altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 15,1 olarak gerçekleşmiştir.

Kilis ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda inşaat sektörünün açık işlerde bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 7 kişilik açık işin yüzde 100'üne tekabül eden kısmı İnşaat sektöründeki işverenlerden gelmiştir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir.

Şekil 117: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

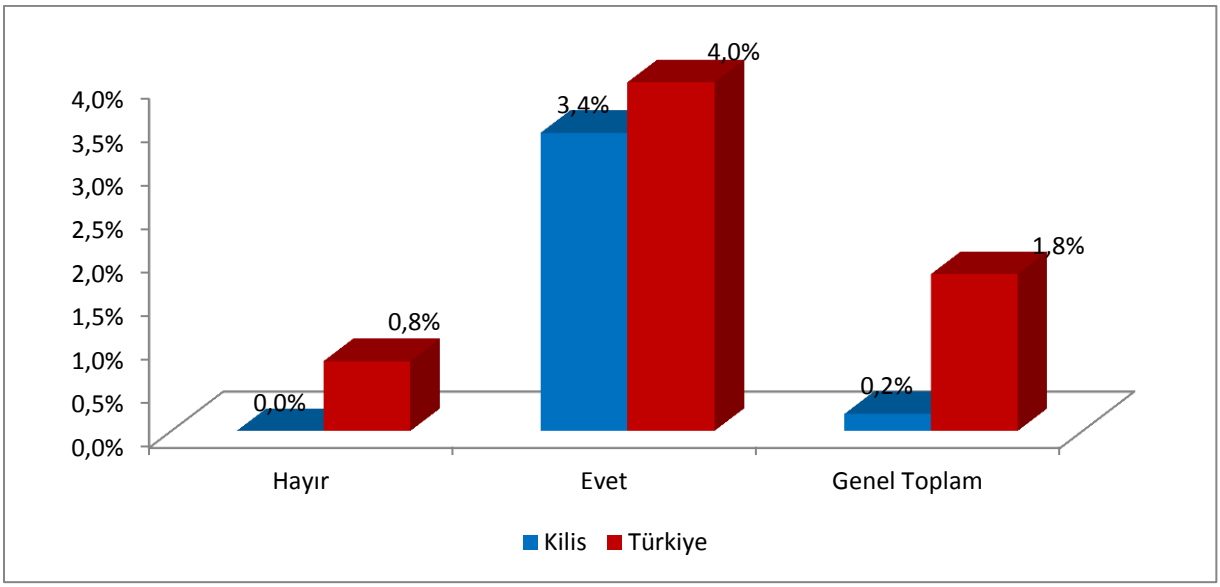

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 3,4; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0(sıfır) olarak gerçekleşmiştir. Kilis ilinin temininde güçlük çekmeyenler Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Temininde güçlük çekilenler ise yüzde 3,4 ileTürkiye ortalamasının altında kalmıştır.. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 128: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

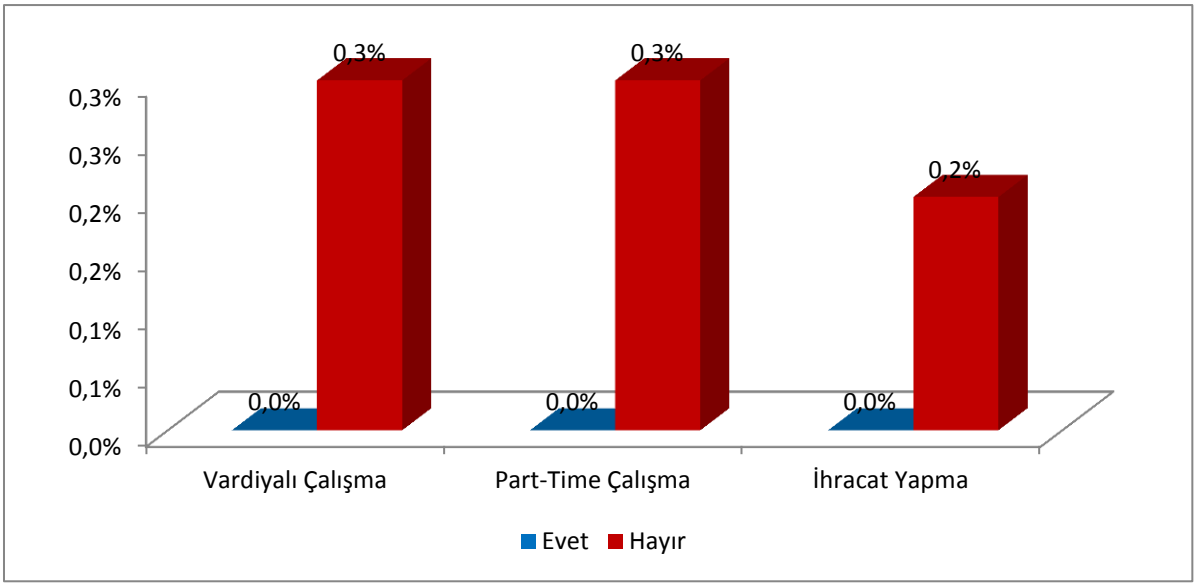

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde vardiyalı çalışma yapan 10+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 0, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 0,3 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 0, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 0,3'dir. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 0, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 0,2olarak tespit edilmiştir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Kilis ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir.

İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir.

Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 19: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

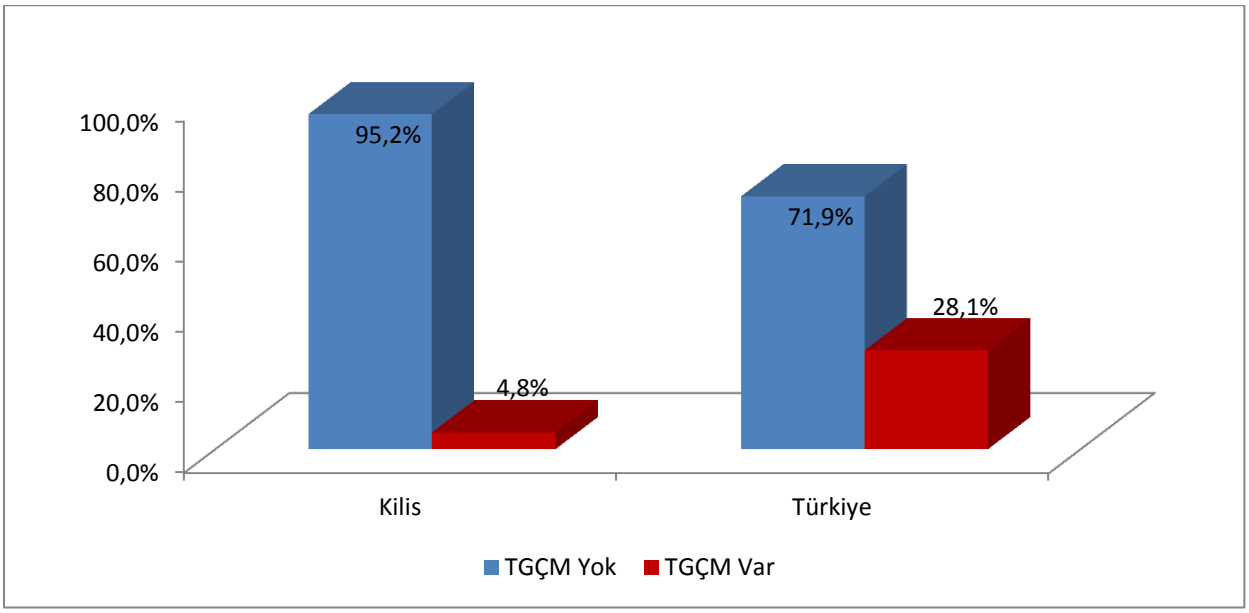

Kaynak: İPA 2016

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli işyerlerinin yüzde 28,1 'inde eleman temininde güçlük çekilirken bu oran Kilis ilinde yüzde 4,8 olmuştur.

Kilis ilinde ise 10+ istihdamlı 171 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 8 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 4,8 ile Kilis ilinin eleman temininde ülke genelinden daha düşük düzeyde olduğu görülmektedir.

İşyerlerinin yüzde 95,2'si aradığı elemanı bulmakta sorun çekmemesi Kilis ilinde işgücü piyasasının arz ve talep yapısında bir uyumluluk olduğunu göstermektedir ve işverenlerin eleman bulmakta pek sorun yaşamadığı düşünülmektedir.

Şekil 13: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

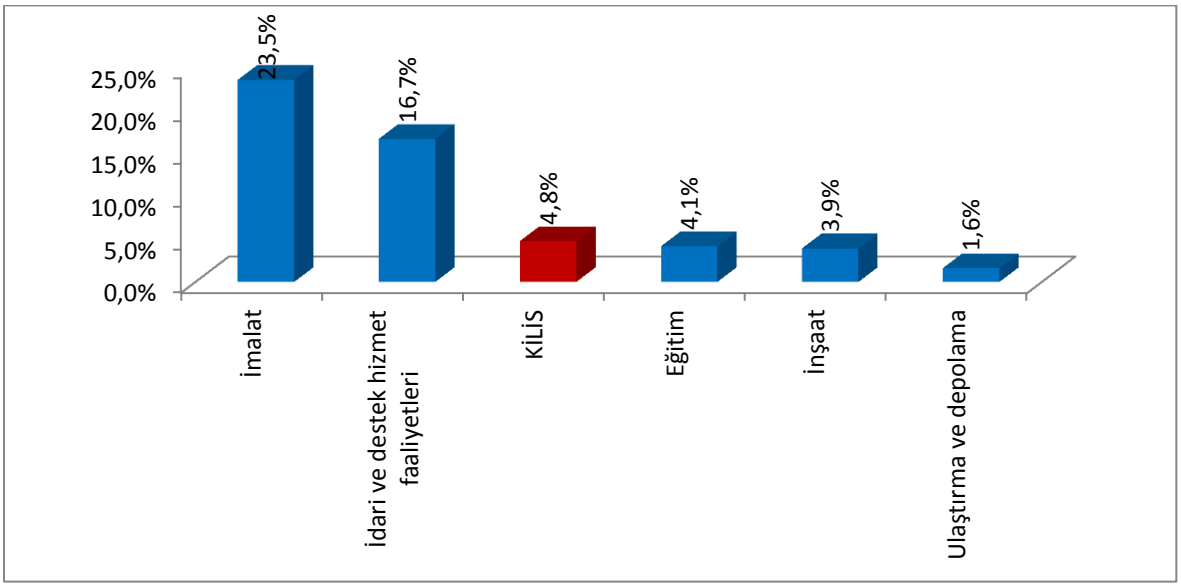

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin İmalat; İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Ulaştırma ve depolama sektörü gibi Kilis ilinde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının son sırada yer alması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 13: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	11
İnşaat	7
Ulaştırma Ve Depolama	5
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1
Eğitim	3
Diğer Hizmet Faaliyetleri	3
Genel Toplam	**27**

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde 27 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat sektörü ve İnşaat sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu iki sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Kilis ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 66 'ini oluşturmaktadır.

Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Araştırma sonuçlarına göre özellikle İmalat sektörü, Türkiye geneli verilerde de sayısal olarak mevcut istihdamı en fazla olan ve eleman temininde de en çok güçlük çekilen sektör olarak karşımıza çıkmaktadır

Şekil 141: Meslek Gruplarına Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Dağılımı

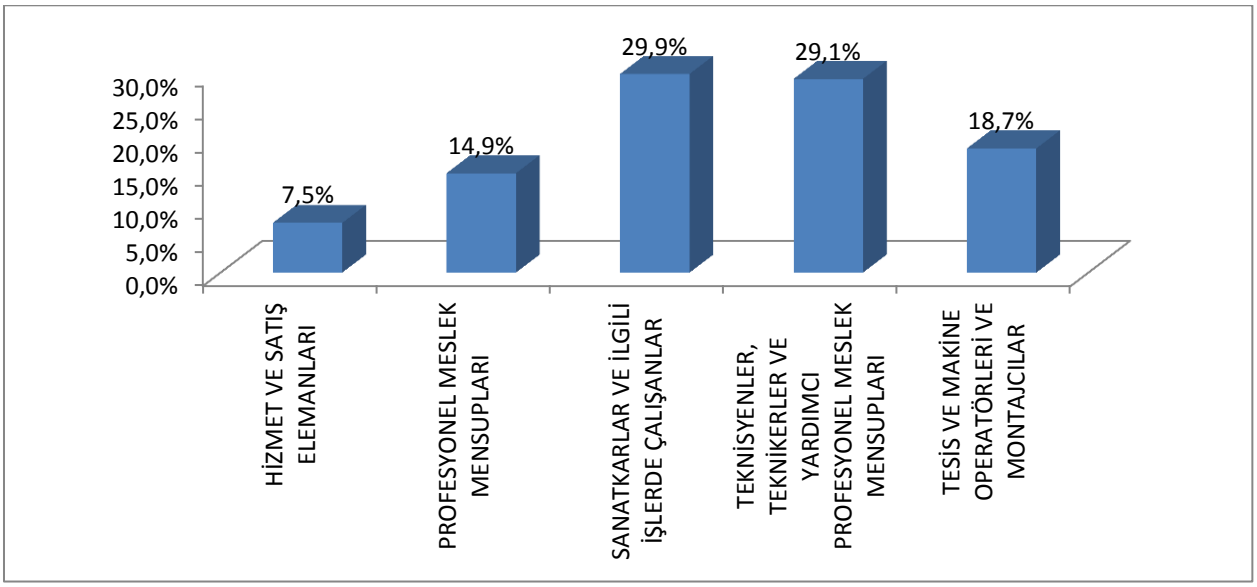

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde29,9'u bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 10 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek ikinci sırada Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Kilis ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Hizmet ve Satış Elemanları Meslek grubu Kilis ilinde eleman temininde en az güçlük çekilen meslek grubudur.

.

Tablo 14: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

Meslekler	TGÇM Dağılımı
Elektrik Teknikeri	7
Şoför-Yük Taşıma	5
Hamurkar	4
Mobilya Montaj Ustası	4
Satış Danışmanı	2
İngilizce Öğretmeni	2
Aşçıbaşı	1
Harita Mühendisi	1
Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman)	1

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 7 kişi ile Elektrik Teknikeri mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 5 kişi ile Şoför-Yük Taşıma, 4 kişi ile Hamurkar meslekleri takip etmektedirler.

Şekil 152: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

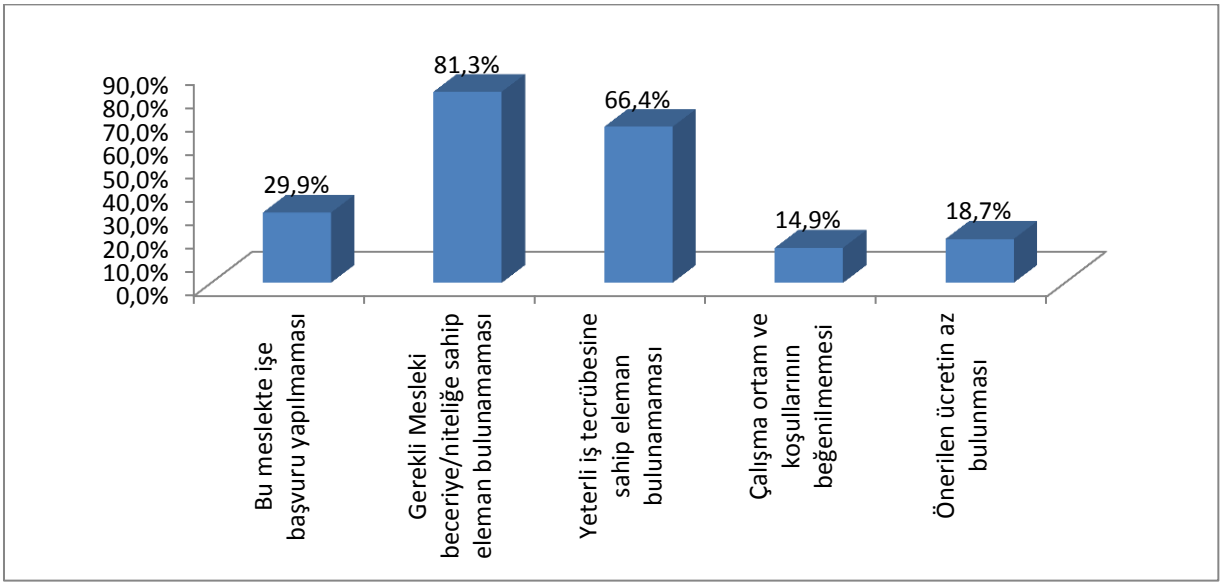

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 10 + istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

.

Şekil 163: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

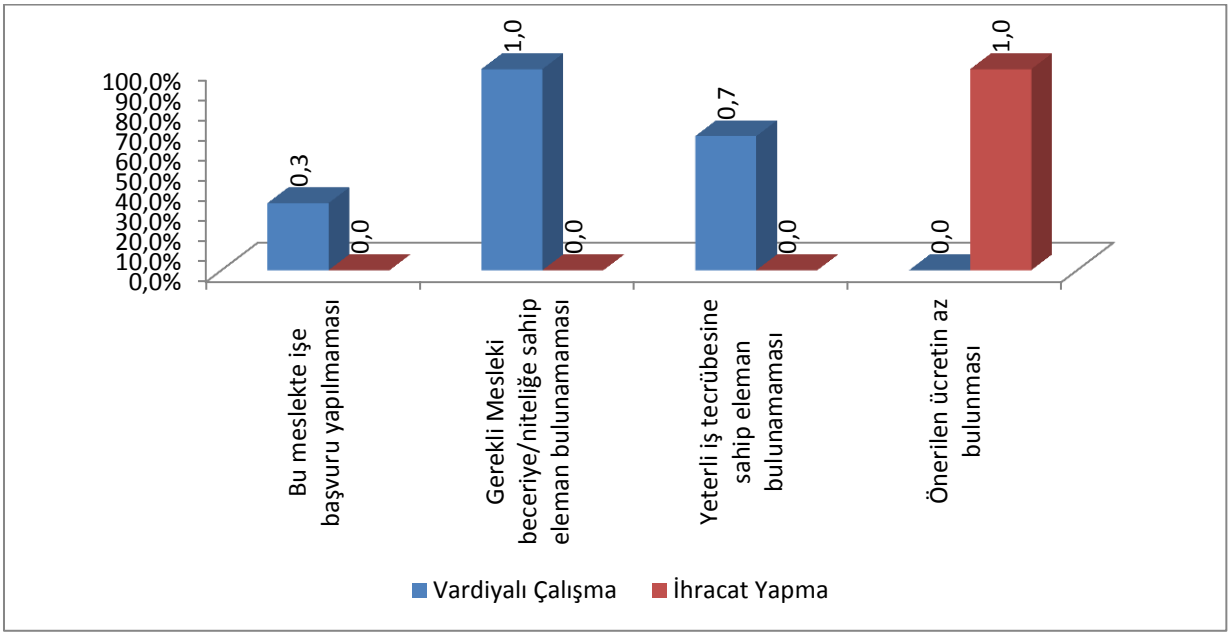

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa; her üç duruma sahip işyerlerinde de oranları değişmekle beraber TGÇM nedenlerinden ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Ayrıca Kilis ili hatta ülke geneli işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmelerinin de aynı nedene dayanması sebebiyle, bu husus genel bir problem halini almaktadır.

.

Tablo 15: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslek Grupları	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
Hizmet Ve Satış Elemanları	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	75,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	50,0%	100,0%	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	12,8%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**52,0%**	**65,7%**	**49,4%**	**22,8%**	**28,8%**	**2,8%**

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedeni en çok tercih edilen nedenlerdendir.

.

Tablo 16: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslekler	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
Elektrik Teknikeri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Şoför-Yük Taşıma	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Hamurkar	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mobilya Montaj Ustası	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Satış Danışmanı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İngilizce Öğretmeni	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Aşçıbaşı	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Harita Mühendisi	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman)	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Elektrik Teknikeri, Mobilya Montaj Ustası, İngilizce Öğretmeni, Aşçıbaşı, Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman) meslekleri olmak üzere toplam 9 meslekten dört tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Şoför-Yük Taşıma mesleğinin ise temininde güçlük çekilmesinin tek bir nedeni olduğu tablodan görülmekte olup Bu Meslekte önerilen ücretin az bulunması neden olarak belirlenmiştir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yıl öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Kilis ilinde 2016 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 16,1'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Kilis ilinde işverenlerin yüzde 2,4 'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 100 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 16'si istihdamın artacağını öngörürken Kilis 'de bu sayı 2'ye düşmekte olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu bakmadıkları öngörülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinden daha az olup yüzde 2,3 olarak öngörülmüştür.

Tablo 17: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artacak	Azalacak	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İmalat	0,0%	5,9%	64,7%	29,4%
İnşaat	3,9%	0,0%	74,0%	22,1%
Toptan Ve Perakende Ticaret	0,0%	0,0%	71,4%	28,6%
Ulaştırma Ve Depolama	3,2%	4,9%	90,3%	1,6%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	0,0%		100,0%	0,0%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	16,7%		83,3%	0,0%
Eğitim	0,0%	0,0%	16,6%	83,4%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,0%		80,0%	20,0%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	0,0%		100,0%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	77,8%	22,2%
Genel Toplam	2,4%	2,3%	72,5%	22,8%

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnşaat ile Ulaştırma Ve Depolama sektörlerinde olduğu görülmektedir. Özellikle İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnşaat Faaliyetleri sektörlerindeki mevcut işyerlerinin istihdamın artacağı yönünde tahminde bulunması, bu sektörlerin önümüzdeki yıl Kilis 'de işgücü piyasasında dalgalanmalar oluşturabileceğini göstermektedir.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Kilis ilinde çalışma kapsamındaki işyerlerinin büyük bir bölümünün istihdam oranlarının değişmeyeceği yönünde beklentilerinin olduğu yönünde öngörüde bulunmuşlardır.

Tablo 18: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
İmalat	3	-3
Ulaştırma Ve Depolama	-8	-0,8%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	15	2,9%
Genel Toplam	10,8	0,3%

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 10 + istihdamlı işyerlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2016 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,3 artacağı beklenmekte olup Kilis 'de ise bu oran, yüzde 0,3 olup ülke genelinin altındadır.

Tablo 19: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	13	1,6%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	-11	-3,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	6,8	5,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	2	0,2%
Genel Toplam	10,8	0,3%

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimi incelendiğinde; Türkiye geneli 10 + istihdamlı işyerlerinde net istihdam değişimi en yüksek meslek grubu, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olarak tespit edilmiştir. Kilis ilinde ilk sırada Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu yer alırken sayısal olarak en çok artış, sırasıyla, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar gruplarında beklenmektedir.

En az artış beklentisi ise Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu oluşturmaktadırlar.

Net istihdam değişim oranlarına göre ise çalışan sayılarındaki farklılık, Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler gruplarını ilk sıralara yükseltmektedir. Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile son sırada yer almaktadır.

Tablo 20: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Beden İşçisi (İnşaat)	Paket Teslim Elemanı (Yaya)
Elektrik Teknikeri	Tuğla Ve Kiremit Kalıpçısı (Elle)
Temizlik Görevlisi	İnşaat Boyacısı/Boyacı
Tır-Çekici Şoförü	Sıvacı
*	Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi
*	Soğuk Demirci
*	Hamurkar

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Beden İşçisi (İnşaat), Elektrik Teknikeri, Temizlik Görevlisi, Tır-Çekici Şoförü meslekleri olup, Paket Teslim Elemanı (Yaya), Tuğla Ve Kiremit Kalıpçısı (Elle), İnşaat Boyacısı/Boyacı mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Elektrik Teknikeri ve Tır-Çekici Şoförü meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Kilis ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Bunun yanı sıra Kilis ilinde istihdam artışı beklenen Elektrik Teknikeri ve Tır-Çekici Şoförü meslekleri Türkiye geneli 10+ istihdamlı işyerlerinde de istihdam artışı beklenen ilk on meslek içerisinde yer almaktadır. Bu minvalde hem Kilis ili için hem de ülke geneli için bu mesleklerde daha fazla istihdam sağlanacağı öngörülmektedir.

Şekil 174: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

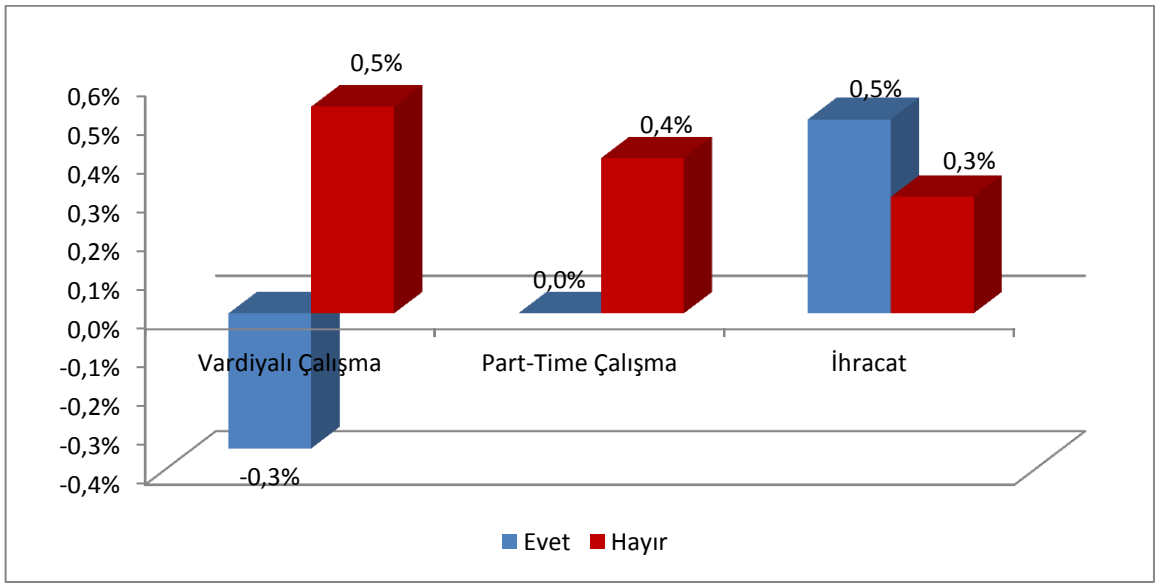

Kaynak: İPA 2016

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında vardiyalı çalışma, part-time çalışma veya ihracat yapma olmak üzere üç özelliğe sahip işverenlerin benzer eğilimler sergilediğini görmekteyiz. Kilis ili için yüzde 0,3 olan net istihdam değişim oranı, bu üç özelliğe sahip işyerlerinin üç türünde de daha düşük olarak hesaplanmaktadır. Bu da vardiyalı çalışma, part-time çalışma veya ihracat yapan işverenlerin önümüzdeki dönem, bu üç özelliğe de sahip olmayan işverenlere nazaran daha düşük istihdam artışı beklediğini göstermektedir.

Bu sonuç, Türkiye geneli 10 + istihdamlı işyerleri için de geçerli olup ülke geneli yüzde 2,8 net istihdam değişim oranından, bu üç özellikten birine sahip olan işyerlerinin net istihdam değişim oranları, daha düşük olarak hesaplanmıştır.

Şekil 185: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri

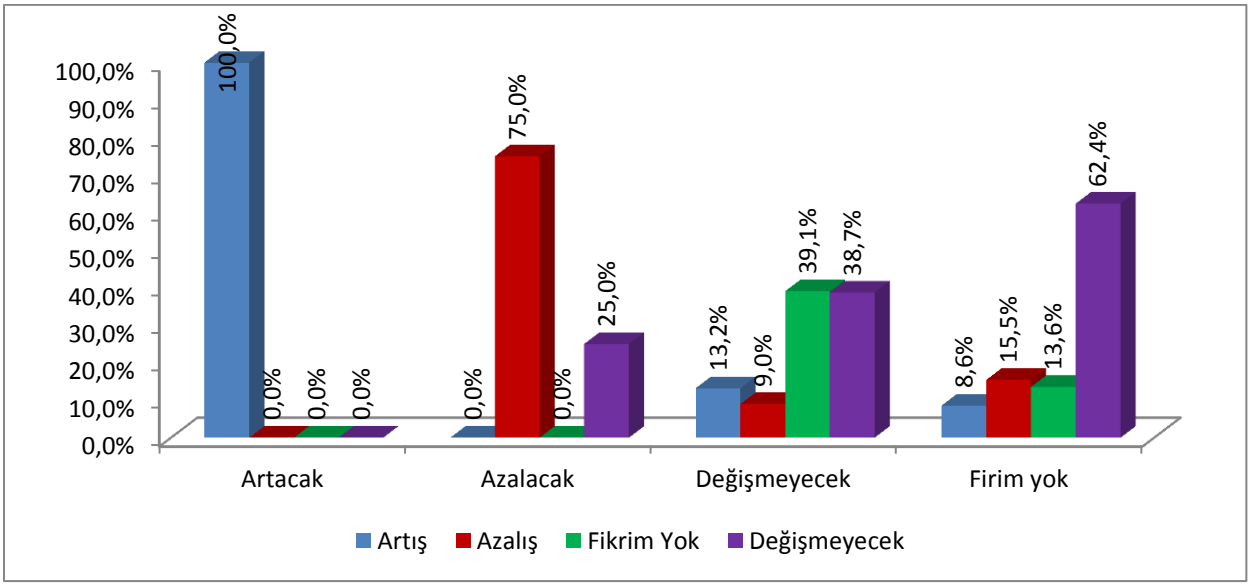

Kaynak: İPA 2016

Kilis ilinde işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentilerine göre beş yıl sonraki istihdam değişim beklentileri incelendiğinde işveren beklentilerinin birbirleriyle örtüştükleri görülmektedir.

Bir yıl sonrası için istihdam artışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 2,4'ünü oluşturmaktadır. Bir yıl sonra artış bekleyen işverenlerin ise yüzde 100 'ü beş yıl sonrası için artış beklediği görülmekte iken azalış bekleyen olmadığı görülmektedir. Buradan işverenlerin önümüzdeki dönemde istihdam artışı beklerken uzun vadede azalış beklemedikleri anlaşılmaktadır.

Bir yıl sonrası için istihdam azalışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 2,3‘ünü oluşturmaktadır. Önümüzdeki dönemde istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 75’ i beş yıl sonrası için de azalış beklemektedir. Bunun yanı sıra kısa vadede istihdam azalışı bekleyen işverenlerden beş yıl sonrası için istihdam artışı beklememektedir.

Önümüzde ki dönemde istihdamın değişmeyeceğini ifade eden işverenlerden yüzde 38,7’lik kısmı ise hem kısa vadede hem de beş yıl sonrasında yine istihdamın mevcut durumunu koruyacağını ifade etmişlerdir.

İşverenlerin bir yıl sonrası için istihdam artışı/azalışı hakkında herhangi bir öngörülerinin olmadığını beyan edenlerden Önümüzdeki dönem için öngörüsü olmayanların da yüzde 13,6’sı uzun vadede de herhangi bir tahminde bulunamamışlardır.

Bu minvalde araştırma sonuçlarına göre işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentileri ile beş yıl sonraki beklentileri birbirleriyle tutarlı olup önümüzdeki dönem için işveren hangi beklenti içindeyse beş yıl sonra da aynı eğilimde olduğu anlaşılmaktadır.

SONUÇ

Kilis İşgücü Piyasası Analizi raporunun, Talep Araştırması çerçevesinde en önemli amaçlarından bir tanesi en genel anlamıyla aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. Diğer amaç ise işgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları raporun veri sağlama kapasitesi ve ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

Talep Araştırması, Kilis ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir.

8 Nisan-6 Mayıs 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş, araştırmada yüz yüze görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucu iki ana başlık altında toplanmıştır. Birincisi işgücü piyasasının genel görünümü ikincisi ise işgücü piyasası talep araştırma sonuçları. Özellikle işgücü piyasası talep araştırması neticesinde ilimizin işgücü durumuyla ilgili önemli verilere ulaşılmıştır.

Kayıtlı işsiz sıralamasında ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğinin yer alması, işsizlik kaydı için müracaat edenlerin çoğunlukla eğitim düzeyi düşük ve niteliksiz iş beklentisindeki iş arayanlar olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu sebeple, Kilis ilinin işgücü profilinin daha nitelikli duruma gelmesi ve iş arayanların iş piyasasına daha etkili bir şekilde katılması için, kurs programlarından daha çok sayıda kişinin faydalandırılmasının ve açılacak program çeşitliliğinin arttırılmasının büyük önem arz ettiği düşünülmektedir.

Araştırma yapılan işyerlerinin %63,6'ü İŞKUR hizmetinden faydalanmaktadır. Bu oranın arttırılması için teşviklerin geliştirilmesi önerilmektedir. İşyeri büyüklüğü 1-9 olan işyerlerinin, diğer büyüklüklerdeki işyerlerinden oransal olarak daha çok büyümeyi hedefledikleri düşünülmektedir. İlde işyeri büyüklüklerine İŞKUR'dan faydalanan işyeri oranları incelendiğinde işyeri büyüklüğü arttıkça faydalanma oranı arttığı görülmektedir. Bu sebeple daha küçük işyerlerinin kurum hizmetlerinden faydalanmasını sağlayacak çalışmaların arttırılması önerilmektedir.

İşyerindeki Çalışanlarına Eğitim Veren İşyeri oranı %1,5 tir. Bu oranın arttırılması için işverenin bilinçlendirilmesi önerilmektedir.

Kurulma yaşı ''20-24'' aralığında olan işyeri sayısı en az olup toplam %13 tür. Bunların temel nedenleri işverenlerin belli bir mali güce ulaştıktan sonra yatırımlarını il dışına çıkarttıkları ya da rekabet gücü bulamadıkları için işyerlerini kapattıkları düşünülmektedir.

Kilis ilinde kadın çalışan oranı %18,1' de kalmaktadır. Kadınlar, meslek grupları arasında incelendiğinde daha çok Nitelik Gerektirmeyen Meslek Grubunda %37'lik oranla en fazla çalıştıkları meslek grubudur. Aynı zamanda bütün meslek gruplarında erkek çalışma oranı 80'nin üzerindedir.

İnşaat sektörünün açık iş verme oranı %0,7 ile ilk sıraya yer almaktadır.

Kilis ilinde işveren açık işini temin etmede genel olarak İŞKUR ve akraba-eş dost kanalını kullanma eğilimindedir. İŞKUR kanalını tercih etme oranlarını yükseltmek için teşvikler arttırılabilir. İşverenin akraba-eş dost kanalını büyük bir oranla kullanması; teşvikleri yetersiz görmesi,

işbaşı eğitim(İEP) programından faydalanmaya çalışan bazı işverenlerin programın yükümlülüklerini yerine getirmemekten kaynaklı cezai müeyyidelerle karşı karşıya kalması konularının etkili olduğu düşünülmektedir. Ulaştırma ve depolama sektörünün, Türkiye'nin Suriye sınırında bulunan Kilis ilinde yurtiçi-yurt dışı güzergahta çalışacak istekli, güvenilir ve nitelikli personel (Tır Şoförü vb.) bulma sıkıntısı olduğu düşünülmektedir.

Meslek gruplarına göre çalışan sayıları dağılımı incelendiğinde Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler Grubunda çalışanlar ise ilk sıralarda yer almaktadır. En fazla kadının çalıştığı meslek grubu ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler Grubunda olduğundan kadınların mesleki eğitimlerine ağırlık verilerek daha nitelikli meslekler edindirerek işgücü piyasasına katılmasının sağlanması önerilir.

Açık işler için talep edilen becerilerden erkekler için Yeterli Mesleki-teknik bilgi ve tecrübeye sahip olma ilk sırayı alırken, kadınlar için fiziksel ve bedensel yeterlilik ilk sırayı almaktadır. İş arayanların bu konuda bilinçlendirilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda meslek grubunda çalışan sirkülasyonunun fazla olduğu düşünülmektedir.

Temininde güçlük çekilen meslekler arasında Elektrik Teknikeri mesleği ilk sıradadır.

Araştırma neticesinde ortaya çıkan önemli bulgular yukarıda özetlenmiştir. İlimiz işgücü piyasasının sayısal verilerle desteklenmiş bu genel durumundan hareketle Kilis'te istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir:

İşverenlerin nitelik gerektiren mesleklerde eleman talebine karşılık, sistemde kayıtlı iş arayanlara niteliklerini geliştirmek üzere eğitimler vererek, bu kayıtlı işgücünü işverene sunmak üzere işyeri ziyaretleri fazlalaştırılabilir.

İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.

Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.

Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dâhil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.

Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.

Özellikle imalat, toptan ve perakende ticaret ve diğer sektörlerde beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler ve araştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

EKLER

EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2016 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.536 TL (üçbinbeşyüzotuzaltı Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

Işyerinin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

CADDE/SOKAK :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı: ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayır ise 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(..... Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐

Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐ Mesleki Eğitim Kursu ☐

Kısa Çalışma Ödeneği ☐ Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I-MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık Işiniz Için Ne Kadar Süredir Eleman Arıyorsunuz? 1. 0-30 Gün 2. 31-89 Gün 3. 90+ Gün
				1	2	3	1	2	3	

*Önem derecesine göre EN FAZLA 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2017 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10)30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ ➡ **12.Soruya Geçiniz.**

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortamı ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

12) 5 yıl sonra işyerinizde çalışan sayısının ne yönde olmasını bekliyorsunuz?

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

13) 5 yıl sonra içinde bulunduğunuz sektörün durumunun nasıl olacağını bekliyorsunuz?

Daha iyi olacak ☐ Daha kötü olacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

14) 5 yıl içerisinde sektörünüzü değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

Evet, düşünürüm ☐ Hayır, düşünmem ☐

15) İşbaşı Eğitim Programlarından yararlanma süresinin 6 aydan 12 aya çıkarılmasının istihdama etkisinin nasıl olacağını düşünüyorsunuz.

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐

16) Doğum sonrası Yarı Zamanlı Çalışmanın kadın istihdamını ne yönde etkileyeceğini belirtiniz.

Kadın istihdamını Arttıracak ☐ Kadın İstihdamını Azaltacak ☐ Değişmeyecek ☐

2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

8

EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI

İller	Toplam ziyaret sayısı	Cevaplı işyeri sayısı	Cevapsız işyeri sayısı
ADANA	2.123	1.783	340
ADIYAMAN	349	303	46
AFYONKARAHİSAR	630	566	64
AĞRI	192	149	43
AKSARAY	326	304	22
AMASYA	257	229	28
ANKARA	6.765	4.502	2.263
ANTALYA	3.565	2.678	887
ARDAHAN*	88	67	21
ARTVİN	120	108	12
AYDIN	960	820	140
BALIKESİR	1.070	880	190
BARTIN	221	198	23
BATMAN	498	419	79
BAYBURT*	98	95	3
BİLECİK	222	193	29
BİNGÖL	244	165	79
BİTLİS	193	158	35
BOLU	274	249	25
BURDUR	225	206	19
BURSA	4.579	3.631	948
ÇANAKKALE	375	337	38
ÇANKIRI	115	108	7
ÇORUM	444	396	48
DENİZLİ	1.527	1.320	207
DİYARBAKIR	1.267	1.009	258
DÜZCE	442	385	57
EDİRNE	288	251	37
ELAZIĞ	544	472	72
ERZİNCAN	149	134	15
ERZURUM	473	394	79
ESKİŞEHİR	489	423	66
GAZİANTEP	1.799	1.530	269
GİRESUN	311	274	37
GÜMÜŞHANE*	123	110	13
HAKKARİ*	130	69	61
HATAY	1.109	948	161
IĞDIR	104	93	11
ISPARTA	307	276	31

İSTANBUL	7.670	5.465	2.205
İZMİR	5.760	4.480	1.280
KAHRAMANMARAŞ	845	689	156
KARABÜK	263	232	31
KARAMAN	211	191	20
KARS*	188	158	30
KASTAMONU	313	250	63
KAYSERİ	1.690	1.518	172
KIRIKKALE	204	178	26
KIRKLARELİ	311	261	50
KIRŞEHİR	154	135	19
KİLİS*	135	116	19
KOCAELİ	3.160	2.580	580
KONYA	2.174	1.944	230
KÜTAHYA	473	394	79
MALATYA	639	520	119
MANİSA	1.173	1.026	147
MARDİN	581	396	185
MERSİN	1.924	1.629	295
MUĞLA	1.046	848	198
MUŞ	193	156	37
NEVŞEHİR	340	271	69
NİĞDE	241	213	28
ORDU	537	460	77
OSMANİYE	411	349	62
RİZE	308	268	40
SAKARYA	949	786	163
SAMSUN	1.054	888	166
SİİRT	166	146	20
SİNOP	143	128	15
SİVAS	513	451	62
ŞANLIURFA	1.191	880	311
TEKİRDAĞ	1.455	1.203	252
TOKAT	372	320	52
TRABZON	1.058	906	152
TUNCELİ*	125	94	31
UŞAK	438	380	58
VAN	549	430	119
YALOVA	318	283	35
YOZGAT	224	185	39
ZONGULDAK	457	387	70
Genel Toplam	72.951	58.426	14.525
20+ istihdamlı işyerleri			

*:10+ istihdamlı işyerleri

EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 12 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat

D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}g\text{ücü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İş}sizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 8 Nisan-6 Mayıs tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2014 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar: Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü,

öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0 - 14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{üst}\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15 - 64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.